

Uw brief van
19 mei 2011
Onderwerp:
gevolgen uitvoering bestuursakkoord

Uw kenmerk
S 113

Ons kenmerk
11uit14060
Behandeld door
M. Kemp

Datum
7 juni 2011
Telefoonnummer
(0481) 362300

Verzonden d.d.
22 JUNI 2011
Bijlage(n)
geen

Geachte mevrouw Kloosterman en heer Janssen,

U heeft ons een aantal vragen gesteld over de consequenties van de uitvoering van het bestuursakkoord dat de VNG en de rijksoverheid willen afsluiten. Het akkoord bevat landelijke afspraken op hoofdlijnen. Op diverse punten wordt in het akkoord gesproken over een nadere uitwerking. Het is nog niet bekend hoe de landelijke afspraken doorwerken op lokaal niveau. Wij kunnen daarom nog niet precies aangeven wat de uitvoering van het akkoord voor ons lokaal beleid betekent. Uiteraard volgen wij alle ontwikkelingen op de voet. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de provincie Gelderland hebben laten weten de gemeenten zoveel mogelijk te ondersteunen bij de uitvoering van het akkoord. Daar maken wij dankbaar gebruik van. Onze ambtenaren oriënteren zich reeds lokaal, maar ook vaak in regionaal verband, op de nieuwe taken die op onze gemeente afkomen. We staan echter nog aan het begin van een lang proces. Het is te vroeg om op al uw vragen een goed antwoord te geven. Hieronder vindt u de informatie die beschikbaar is. Wij hebben niet alle landelijke bedragen in de beantwoording opgenomen. U bent al uitgebreider hierover geïnformeerd via de antwoorden op de vragen van de PvdA over het bestuursakkoord.

Vraag 1.

Kan het college in een overzicht van hervormingen en bezuinigingen aangeven hoe de cumulatie van maatregelen uitpakt voor de belangrijkste cliëntgroepen en welke omvang die groepen in onze gemeente en in onze regio hebben?

Antwoord

WMO

De vraag naar het complete overzicht van hervormingen en bezuinigingen is onderdeel van de kadernota 2012-2015 die aan de raad wordt aangeboden. De cumulatie van maatregelen is daarin zichtbaar. De omvang van de belangrijkste cliëntgroepen is als volgt:

Typering	Aantal	Opmerking
Inwoners ouder dan 75	4.000	Waarvan 1.100 cliënt Wmo en 228 in een zorgcentrum
Cliënten Wmo jonger dan 75	1.000	
Deelnemers schuldsanering per jaar	200	
Uitkeringsgerechtigden	400	Dubbeltellingen met bovenstaande typeringen
Minima langdurigheidtoeslag	390	Idem

Gebruikers Tafeltje Dekje	300		Idem
Lokaal Zorgnetwerk per jaar	25		Idem
Praktische gezinsondersteuning per jaar	15		Idem
Begeleiding AWBZ	480		Idem
	6.420		

Dreiging van cumulatie van kosten is bij een aantal beleidsterreinen uitgesloten:

- Eigen bijdragen van Wmo en AWBZ geschieden samen opgeteld inkomensafhankelijk tot het maximum van het betreffende inkomen;
- Praktische gezinsondersteuning (PGO) is gratis. Wij hebben niet het voornemen om voor deze ondersteuning een eigen bijdrage te heffen (hechten aan de interventie die het gezin weer overeind helpt);

Een aantal beleidsterreinen is in beweging. Elke ontwikkeling kent de eigen fasering.

Onderweg van het college naar commissie en raad:

- Opzet Tafeltje Dekje;
- Vrijwilligersbeleid (voor wat hoort);
- Maatschappelijk werk (met het 'mensdeed' schuldsanering);
- Uitkomst aanbesteding schuldsanering (technische deel).

Jeugdzorg.

De verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg gaat geheel naar de gemeenten. Er komt een nieuw wettelijk kader waarmee het recht op jeugdzorg verdwijnt.

Er vindt als uitvoering van het bestuursakkoord overheveling plaats van:

- vrijwillige jeugdzorg
- zorg voor de jonge licht verstandelijke gehandicapten (LVG)
- geestelijke gezondheidszorg voor jongeren,
- jeugdbescherming en jeugdreclassering.

De overheveling vindt van 2014 tot 2016 fasegewijs plaats. Rijk, IPO en VNG maken een transitieplan met afspraken over de fasering.

De overheveling van de AWBZ-begeleiding van de jeugd is onderdeel van de decentralisatieafspraken over de AWBZ. De begeleiding gaat per 2013 naar de gemeente. De IQ (intelligentie quotiënt) grens voor AWBZ-begeleiding wordt verlaagd van 85 naar 70.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin gaat dienen als frontoffice voor alle jeugdzorg.

Financiën

Er komt één financieringsstelsel. Aan het budget Jeugdzorg wordt een taakstelling verbonden van 300 miljoen. Deze taakstelling moet in 2017 gerealiseerd zijn. Uitgangspunt is dat gemeenten doelmatiger en efficiënter werken.

De middelen worden uitgekeerd via een decentralisatie-uitkering die wordt toegevoegd aan het gemeentefonds. Zodra er verdeelcriteria zijn, volgt een volledige opname in het gemeentefonds. Er komt een eigen bijdrage in de jeugdzorg.

Passend onderwijs

Geld voor zorgleerlingen op het regulier en speciaal onderwijs gaat niet meer naar de leerlingen maar naar samenwerkingsverbanden van scholen. De scholen worden verantwoordelijk voor de zorg.

Financiën

Vanaf 2013 geldt een bezuiniging van 100 miljoen en vanaf 2014 300 miljoen.

Omvang groepen

Een van de eerste dingen die worden opgepakt, lokaal en regionaal, is het in beeld brengen van de omvang van de doelgroepen. We hebben daar nog geen totaalbeeld van. Wel weten we bijvoorbeeld dat er in 2010 126 Overbetuwe jongeren gebruik maakten van de vrijwillige jeugdzorg.

Cumulatie van maatregelen

De bezuinigingen op zowel de jeugdzorg als het passend onderwijs, de IQ maatregel en de introductie van de eigen bijdrage hebben mogelijk voor bepaalde groepen in de samenleving een cumulatief effect. In het bestuursakkoord is hierover opgenomen dat overheden in overleg treden als specifieke groepen onbedoeld onevenredig worden getroffen door maatregelen uit het akkoord.

Vraag 2.

Kan het college aangeven voor welke cliëntgroepen een samenhangende aanpak noodzakelijk is en hoe het college dit wil aanpakken? Wij denken aan mensen die door de voorgestelde wijzigingen met verschillende instanties en verschillende onderdelen van de gemeentelijke organisatie hun situatie opnieuw moeten inrichten (wonen, zorg, welzijn, inkomen). Voor kwetsbare mensen met weinig regie is daar een soepel werkende en zorgzame overheid nodig. Als het college daar nu nog onvoldoende zicht op heeft, hoe gaat het college dan zorgen dat we dat zicht wel krijgen?

Antwoord

WMO

De vraag over de aanpak kent deelvragen en is gebaseerd op de veronderstelling dat het college er onvoldoende zicht op heeft. Het volgende:

- De kick-off van de overdracht van de begeleiding vindt op 27 juni plaats. Het ministerie nodigde de gemeenten en de zorgkantoren daartoe uit in week 20;
- Het college kan pas na die datum inzicht geven in aantallen per cliëntengroep, de fasering van de overdracht, de bijbehorende bekostiging en de gewenste begeleiding;
- Het lijkt gewenst om de overdracht bestuurlijk in regionaal verband af te spreken en te regelen.

Jeugdzorg

Wij ontwikkelen, lokaal maar in regionaal verband, samenhangend beleid op het gebied van de jeugdzorg. De provincie Gelderland en de VNG ondersteunen ons daarbij. Daarnaast maken wij gebruik van de input van deskundigheid van de uitvoerende organisaties.

Vraag 3.

Hoe gaat het college— in samenwerking met andere instanties – ‘de vraag’ naar gemeentelijk beleid in het kader van de compensatieplicht in beeld brengen? Gaat de gemeente hierbij bestaande expertise van regionale organisaties benutten?

Antwoord

Voor de vraag over de compensatieplicht benutten wij uiteraard de expertise van de betrokken instellingen. De compensatieplicht houdt in dat wat iemand zelf kan, nog zelf moet oplossen. De indicatie daarvan ligt niet vanzelfsprekend bij de aanbieders. Omdat het rijk bezuinigt en er geen

uitvoeringskosten beschikbaar staan, moeten wij kritisch kijken naar een aantal voorzieningen. Het college zorgt ervoor dat inwoners adequaat, correct en zorgvuldig de begeleiding ontvangen die ze nodig hebben om mee te kunnen doen, de compensatieplicht indachtig. De keus voor de vragende partij (de inwoner) kan ten nadele uitvallen van de aanbieder (de instellingen).

Vraag 4

Heeft het college kennis genomen van de door VNG en Zorgverzekeraars Nederland ontwikkelde toolkit voor samenwerking voor gemeenten en zorgkantoren die op 2 maart 2011 is aangeboden aan de staatssecretaris van VWS? Wat kan onze gemeente leren van de daarin beschreven praktijkvoorbeelden rond de thema's samenwerking aan dementiezorg, decentralisatie van begeleiding, samen werken aan woonservicegebieden en samen werken aan gezondheidsbevordering? Welke kansen liggen er in onze regio voor (verdere) samenwerking met de meest betrokken zorgverzekeraars?

Antwoord

Zorgverzekeraar Menzis en zorgaanbieders werken in het Rivierengebied nauw samen. De ketensamenwerking dementie is het resultaat van die goede samenwerking. Het college maakt er graag gebruik van en zorgt voor de aansluiting met het Wmo-loket. De quick scan naar verbetering van onze lokale maatregelen op het terrein van dementie/Alzheimer is beschikbaar en bieden wij onze partners aan. De quick scan werd mede bekostigd door Alzheimer Nederland. De maatregelen die de quick scan voorstelt, worden allen uitgewerkt.

Vraag 5

Hoe zorgen we dat we binnen de gemeente en tussen de betrokken organisaties tijdig afspraken maken over grijze gebieden, zoals het door Jeugdpoort gesignaleerde grijze gebied tussen ambulante hulp en specialistische zorg. Hoe zorgen we dat kinderen die langdurige en specialistische hulp nodig hebben die hulp krijgen die nodig is? Hoe gaat het college die grijze gebieden tijdig in kaart (laten) brengen en hoe gaat het college zorgen dat die grijze gebieden zoveel mogelijk tijdig helder worden?

Antwoord

Doordat de gemeente zeggenschap krijgt over de gehele jeugdzorg, ambulant en specialistisch, wordt het makkelijker om samenhang in de zorg aan te brengen. We kunnen hierover werkafspraken maken met de uitvoerende organisaties.

Vraag 6.

Wat betekenen deze ontwikkelingen voor de ambtelijke organisatie en wat zijn daarbij de financiële mogelijkheden?

Antwoord

WMO

De aandacht voor de ambtelijke organisatie voor de overdracht van de begeleiding vanuit de AWBZ spitst zich toe op het Loket Zorg en Inkomen en het CJG. Het tweede halve jaar is het Loket Zorg en Inkomen onderwerp van studie. Wij verwachten in oktober 2011 het eindbeeld te hebben. De rapportage zal zich uitspreken over de gewenste omvang en niveau, gegeven de werkzaamheden die het loket kent.

Jeugdzorg

Ambtenaren zullen gedurende een aantal jaren veel tijd moeten investeren om, op lokaal en regionaal niveau, vorm te geven aan de gemeentelijke verantwoordelijkheden op het gebied van

de jeugdzorg. Door regionaal samen te werken, gebruik te maken van ondersteuning van provincie en VNG, zetten we de capaciteit zo efficiënt mogelijk in. We gaan er vooralsnog van uit dat we met de beschikbare formatie uitkomen.

Vraag 7.

Hoe gaat het college het proces organiseren om te komen tot een bestek/programma van eisen voor de aanbesteding van de extramurale begeleiding per 2013? Hoe worden de commissie Burger en de Wmo-raad daarbij betrokken?

Antwoord

Het college draagt er zorg voor dat de Cliëntenraad Wmo op de hoogte is van de aanstaande ontwikkelingen. De leden van de raad kennen hun eigen kanalen voor informatie. Het bestek zal via het gebruikelijke werkproces tot stand komen. Het college stelt dit op. Het zal onderdeel zijn van het nieuwe gemeentelijke beleid dat het college aan de raad voorlegt.

Vraag 8.

Kan het College aangeven hoe de uitgaven van het participatiebudget op dit moment zijn verdeeld (re-integratie, arbeidstoeleiding, inburgering, taalontwikkeling, schuldhulpverlening, gesubsidieerde arbeid, eigen organisatie etc.)?

Antwoord

Activiteiten	Besteed in 2010	Begroot in 2011
Uitvoering arbeidsactivering, reïntegratie, arbeidsbemiddeling, trainingen e.d. in eigen beheer	€ 437.930,70	€ 450.000,00
Premie werknemer/participatiebanen, flankerende kosten en arbeidsactivering	€ 38.891,19	€ 40.000,00
Loonkostensubsidies	€ 140.208,88	€ 135.000,00
Salaris WIW / ID banen	€ 246.059,31	€ 250.000,00
Leerwerktrajecten	€ 29.417,91	€ 30.000,00
Jobcoaching, nazorg, bonussen, verzuimbegeleiding	€ 24.502,04	€ 25.000,00
Sollicitatietraining	€ 3.242,75	0
Werknemersvaardigheden	€ 9.671,89	0
Gezondheidsinterventie	€ 29.663,17	€ 5.000,00
Work First	€ 59.491,24	€ 25.000,00
Arbidsactivering / Werken aan werk	€ 180.968,78	€ 30.000,00

Arbeidsmedisch onderzoek	€ 42.239,75	€ 45.000,00
Scholing	€ 64.420,97	€ 60.000,00
Arbeidsmarktdiagnose	€ 23.326,55	€ 20.000,00
Zorgtrajecten	€ 275.000,00*	€ 100.000,00
Sociale activering incl fietsenstalling	€ 200.382,09	€ 100.000,00
Doorbelasting UWV werkbedrijf	€ 42.888,35	€ 50.000,00
Activering WSW-wachlijst	€ 100.000,00	0
Inburgeringscontracten nieuwkomers	€ 158.032,63	€ 152.050,00
Opvang en begeleiding nieuwkomers	€ 39.420,50	€ 28.800,00
Educatiebudget (ROC Rijn IJssel)	€ 381.263,00	€ 366.193,00

* Dit is inclusief de door de Raad extra ter beschikking gestelde middelen van € 200.000,00

Vraag 9.

Op welke wijze worden de middelen in de komende jaren (tot pakweg 2015) ingezet en waar ontstaan de tekorten? Hoe komt het college tot prioritering ten aanzien van de inzet van middelen?

Antwoord

Ten aanzien van de invoering van de Wet werken naar vermogen kunnen we het volgende aangeven: 20 december 2011 ontvangt de raad de evaluatie van de beleidsnota Visie op de wet participatiebudget en de re-integratieverordening. Op basis van deze evaluatie komen we in het voorjaar van 2012 met een uitgangspuntennotitie Wet werken naar vermogen. Deze startnotitie zal medio 2012 uitgewerkt zijn in een beleidsplan Wet werken naar vermogen 2013 - 2016. Hierin geeft het college aan welke prioritering we voorstellen ten aanzien van de besteding van middelen.

Vraag 10.

Verwacht het College dat een beroep gedaan moet worden op de eigen gemeentelijke middelen. En zo ja, hoe wordt dit gekoppeld aan de schatgraversdiscussie?

Het is op basis van de nu beschikbare gegevens nog niet mogelijk om de effecten van het bestuursakkoord door te rekenen voor een individuele gemeente. Er worden in het akkoord nog zeer veel slagen om de arm gehouden. Meer definitieve consequenties zullen naar verwachting zijn opgenomen in de nog uit te komen junicirculaire van de algemene uitkering. Daarin wordt waarschijnlijk duidelijk wat de gewijzigde bedragen van de diverse verdeelmaatstaven zijn.

De budgetten re-integratie, Wsw en Wajong worden samengevoegd. Het is nog niet duidelijk wat de omvang van de re-integratiemiddelen voor Overbetuwe zal zijn. Wat we wel weten:

- Het participatiebudget bedraagt voor Overbetuwe in 2015 ca. € 710.000 (2011: 1,4 mln).

- De Wsw-subsidie wordt met € 5.000 afgebouwd tot € 22.000,00 per arbeidsjaar in 2015. In 2011 bedragen de gemiddelde salariskosten voor een Wsw-er bij Presikhaaf ca. € 28.350. De salariskosten op het minimumloon bedragen ca. € 23.500
- Wat de gemeente Overbetuwe zal ontvangen uit de Wajonggelden is nog niet duidelijk. Overbetuwe had op 1 januari 2010 370 Wajongeren.
- Het Rijk stelt voor de herstructurering van de Wsw maximaal 400 miljoen beschikbaar over de periode 2012 – 2018. Hiertoe dient Overbetuwe gezamenlijk met deelnemende gemeenten in Presikhaaf een plan van aanpak in.
- Voor de uitvoeringskosten van de Wet werken naar vermogen stelt het Rijk een structureel budget van € 42 miljoen beschikbaar.

Bovenstaande laat zien dat er in ieder geval tekorten op de uitvoering van de Wsw zullen ontstaan. In hoeverre het weerstandsvermogen van Presikhaaf samen met het herstructureringsplan voldoende is om deze tekorten te dekken is nog niet duidelijk.

Gaan we uit van huidig beleid, dan zijn de loonkosten 'WIW/ID, de inhuur van de werkcoaches (of het uitvoeren van re-integratieactiviteiten in eigen beheer) en de huur van het UWV werkbedrijf vaste posten.

Wij realiseren ons dat wij niet al u vragen volledig hebben kunnen beantwoorden. Wij zullen u uitgebreider informeren zodra er meer bekend is over de effecten van het bestuursakkoord op onze lokale situatie.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

Th.M.M. Hoex

E. Tuijnman

Afschriften:
Griffie
Afdeling BMO: M. Wijngaards